

011 Fons Casino Llagosterenc

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1 **Codi de referència**
CAT AMLLA 10 011

1.2 **Nivell de descripció**
Fons

1.3 **Títol**
Fons Casino Llagosterenc

1.4 **Data(es)**
1889-2006

1.5 **Volum i suport**
20 ml.

2 ÀREA DE CONTEXT

2.1 **Nom del productor**
El fons ha estat generat per la societat cultural recreativa Casino Llagosterenc.

2.2 **Història del productor**

El 1856 un grup de llagosterencs, encapçalats per Joan Comas, funda una societat cultural recreativa que bategen amb el nom de Casino de Llagostera. La primera seu de l'entitat és en un local de lloguer situat al carrer Sant Pere, 18, on disposen d'un saló de ball, un saló-cafè i un espai per a la biblioteca. L'any 1891 l'entitat adquireix un solar de 1.642 m², situat a l'actual plaça de Catalunya, aleshores anomenada plaça de la Indústria. En aquest solar, centre del nou eixample projectat el 1859, s'hi construirà un edifici amb una única sala queu farà alhora de saló-cafè, sala de ball i teatre. La nova seu de l'entitat va ser projectada pel mestre de cases de Sant Feliu de Guíxols Pere Pascual i es va inaugurar el 1893. En aquest moment el Casino tenia 602 socis.

El 1904 es va doblar la superfície dels locals socials de l'entitat amb la construcció d'un altre edifici que es va destinar al saló-cafè, la biblioteca i l'habitatge del conserge, mentre que l'edifici originari es remodelava per disposar d'un gran espai que servia de teatre, sala de ball i, a partir de 1906, de cinema. Els dos edificis queden separats per un pati central on s'instal·lava un envelat per la Festa Major.

L'any 1929 es va encarregar a l'arquitecte de Girona Josep Esteve una reforma que unifiqués els dos edificis sota una façana unitària. La remodelació va tenir un pressupost de 105.000 ptes. Al centre on hi havia hagut el pati s'hi va construir el saló-cafè, a la dreta la sala de ball, biblioteca i habitatge del conserge, i a l'esquerra el teatre-cinema. El 1931 es va inaugurar el nou Casino amb l'aspecte actual. L'any 1935 tenia 474 socis.

L'entitat ha tingut al llarg del temps diverses seccions: teatre, cora, escacs,... Des dels inicis va ser molt activa en l'organització d'actes per la Festa Major i de 1939 a 1983 en va portar l'organització en solitari.

Diverses entitats han tingut la seu social als locals del Casino Llagosterenc: l'Agrupació Filatèlica i Numismàtica (1958-1975), el Grup Excursionista Bell-Matí (1965-1992) o el Club d'Escacs Pompeu Pascual Carbó.

El 1993 el Casino Llagosterenc i l'Ajuntament de Llagostera signen un conveni de cessió d'ús del saló-teatre, que des d'aleshores funciona gestionat per l'Ajuntament.

2.3 Història arxivística

Fins l'ingrés a l'Arxiu la documentació del fons va estar custodiat per l'entitat i instal·lada en un armari de fusta a la secretaria del Casino.

2.4 Dades sobre l'ingrés

El 30 d'abril de 1992 l'Assemblea General de socis del Casino Llagosterenc va acordar cedir el fons documental, en règim de comodat, a l'Ajuntament de Llagostera amb destí a l'Arxiu Municipal. El trasllat de la documentació s'inicia a primers de 1993 i es paralitza poc temps després davant l'evidència que el fons està afectat per tèrmits. L'alt grau d'humitat de la secretaria de l'entitat, l'armari encastat de fusta i el poc ús que en aquell moment es feia de la secretaria van afavorir la proliferació dels insectes. El setembre de 1994, una vegada tractada la documentació per l'empresa GESTIOR contractada per l'entitat, es reemprèn el trasllat a l'Arxiu Municipal.

Les tasques d'inventari es varen realitzar durant els mesos d'octubre i novembre.

A partir d'aquest ingrés inicial, se n'han produït altres, també en cessió en règim de comodat, de documentació datada entre el 1928 i el 1992 que la Junta del Casino localitza a la secretaria de l'entitat.

Al mateix temps, al ser un fons obert es produeixen ingressos periòdics.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1 Abast i contingut

El fons s'inicia cronològicament l'any 1891, data en la qual l'entitat ja ha comprat el terreny on construirà el nou edifici de la plaça de Catalunya. Únicament un reglament imprès i no datat podria ser anterior a 1891, ja que la seu social és encara al carrer Sant Pere, 18 i s'esmenta la construcció d'un edifici i les funcions de la Junta Constructora.

Destaquen les sèries de reglaments (1903-1984), llibres d'actes (1895-1991), correspondència (1891-1992), llibres de socis (1892-1972), documentació econòmica referida a l'explotació dels diferents locals i serveis de la societat: biblioteca, saló-cafè, ball i teatre-cinema. Molt interessant és també la referida a la construcció i reforma dels edificis, tasca que coordina la Junta Constructora (llibres d'actes (1917-1927), llibres de comptes (1891-1921) i obligacions (1891-1933).

3.2 Sistema d'organització

La documentació deriva directament dels grans blocs organitzatius de l'entitat.

1.- ADMINISTRACIÓ

- 1.1.- Estatuts
- 1.2.- Òrgans de Govern
- 1.3.- Socis
- 1.4.- Títols de propietat
- 1.5.- Administració General

2.- JUNTA CONSTRUCTORA

- 2.1.- Llibres d'actes
- 2.2.- Correspondència

2.3.- Comptes

- 2.4.- Obres
- 2.5.- Obligacions

3.- OBRES I REFORMES

4.- ADMINISTRACIÓ ECONÒMICA I EXPLOTACIÓ

- 4.1.- Comptabilitat General
- 4.2.- Saló – cafè
- 4.3.- Saló teatre - Cinema

- 4.4.- Festa Major
- 4.5.- Ball
- 4.6.- Bingo
- 4.7.- Biblioteca
- 4.8.- Activitats diverses

6.- IMATGES

7.- MATERIAL IMPRÈS

5.- PLÀNOLS

3.3 Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No s'han efectuat eliminacions.

3.4 Incrementos

El fons correspon a una entitat en actiu, no es descarten nous ingressos.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1 Condicions d'accés

La documentació és d'accés lliure.

4.2 Condicions de reproducció

Les reproduccions s'hauran de realitzar d'acord amb la normativa de l'Arxiu Municipal de Llagostera.

4.3 Llengües i escriptures dels documents

Castellà i català.

4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics

La documentació ha estat afectada pels tèrmits i per excessos d'humitat.

4.5 Instruments de descripció

Hi ha un inventari elaborat l'any 1994.

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1 Existència i localització dels originals

Els originals es troben a l'Arxiu Municipal de Llagostera.

5.2 Existència i localització de reproduccions

5.3 Documentació relacionada

L'arxiu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació de Girona conserva el fons de l'arquitecte Josep Esteve, on es pot localitzar el projecte de reforma de l'edifici de l'any 1929, que el fons del Casino Llagosterenc no ha conservat.

5.4 Bibliografia

Hi ha una descripció breu del fons a ALBÀ, M. "La memòria de Llagostera" dins ALBÀ, M. i MALLORQUÍ, E. coord. *Història de Llagostera. Les claus del passat*, Ajuntament de Llagostera, 2010.

Sobre l'organisme:

SCHMIDT, Juli (2002): *El Casino d'abans del Casino*, Llagostera: treball inèdit.

SCHMIDT, Juli (2003): *Els presidents del Casino a la segona època*. Quaderns del Casino Llagosterenc [Llagostera] n. 1.

SOLÀ, Pere (1981): *Instrucció i esbarjo a un casino de comarques: l'arrencada del Casino Llagosterenc (1891-1903)*. Estudi General [Girona] n.1, vol. 2. p. 143-150.

SOLÀ, Pere (1982): *Apunts sobre el caciquisme i cultura a Llagostera (vers 1910)*. Butlletí de Llagostera [Llagostera], n. 22, p. 18-19.

SOLÀ, Pere (1988): *El Casino llagosterenc, de la primera dictadura a la guerra civil*. Revista de Girona [Girona], n. 128, p. 12-25.

6 ÀREA DE NOTES

6.1 Notes

El fons conserva un reglament no datat però anterior a 1891, ja que la seu social és encara al carrer Sant Pere, 18 i s'esmenta la construcció d'un edifici i es regulen les funcions de la Junta Constructora.

7 ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

7.1 Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Marta Albà i Espinet l'any 2003. Última revisió, 2018.

7.2 Fonts

La pròpia unitat de descripció i, per informar els elements *Història del productor i Abast i contingut*, també s'han utilitzat les obres citades a l'element *Bibliografia*.

7.3 Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.